

ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради Української РСР

◆ № 70 ◆ Четвер, 11 квітня 1991 року ◆

Ціна 10 коп.

Вони природні — як чистий дощ, як сміх дитини, як ролі і фільми Івана Миколайчука. Вони природні, а тому — дивовижні, надто у нашому світі, який настільки вже звик до штучних чудес, що інакше просто не здатен вірити в існування чудес нерукотворних. Тріо «Золоті ключі» — Марія Миколайчук, Ніна Матвієнко та Валентина Ковальська — якраз і в одних з наших нерукотворних чудес.

Здається, вони були з нами завжди. Але в цьому нашому враженні немає буденності.

Навпаки — тут в божественна небесність Пісні, що викидає себе у цих трьох голосах...

Фото Олександра КЛИМЕНКА

ПРЕЗИДЕНТ М. Горбачов на засіданні Рад Федерації 9 квітня заявив про істотну небезпеку для радянської державності, радянської федерації, за збереження якої висловились більшість населення. Він сказав, що треба негайно прийняти війну зброєю, відновити вертикальну підпорядкованість адміністративної влади, скасувати антиконституційні акти, нинішні умови, до яких ради не страйку, уникнути Союзний договір.

ПАРЛАМЕНТ Грузії 9 квітня проголосив відновлення державної незалежності республіки на основі акту про її незалежність від 26 травня 1918 року. Верховна Рада прийняла відповідний акт одностайно.

УКАЗ

Президента Союзу
Радянських Соціалістичних
Республік

Про невідкладні заходи в сільському господарстві

В аграрному секторі склалась надзвичайно напружена обстановка. З метою подання практичної допомоги селу постановляю:

1. Кабінетові міністрів СРСР і урядам республік, винякомом місцевих Рад народних депутатів запровадити особливий режим забезпечення сільського господарства матеріально-технічними ресурсами, і насамперед паливно-мастилинними матеріалами, запасними частинами, посівною і збиральною технікою. При всіх труднощах ці ресурси повинні бути поставлені сільським споживачам у повному обсязі.

Керівникам підприємств промисловості, будівництва, інших зв'язаних з сільським господарством галузей забезпечити безумовне виконання зобов'язань за укладеними з організаціями агропромислового комплексу договорами, незалежно від виконання планів виробництва і реалізації продукції (робіт, послуг).

Міністерствам і відомствам СРСР у першочерговому порядку здійснити поставку в необхідній кількості заводом сільськогосподарського машинобудування металопрокату, хімічної продукції, комплектуючих виробів, і насамперед тим, хто вирощує зернові комбайни та кормообіральні машини.

Враховуючи гостру потребу сільського господарства у високоефективних засобах захисту рослин, виділити для їх придбання 210 млн. інвалютних карбованців.

2. Урядом республік, місцевим органам влади і управління з урахуванням обстановки, що конкретно складається, прийняти в оперативному порядку рішення з усіх питань проведення сіянь, збирання врожаю та інших сільськогосподарських робіт, аж до здійснення надзвичайних заходів.

(Закінчення на 2-й стор.)

НОВЕ — ДОБРЕ ЗАБУТЕ
СТАРЕ

Під час референдуму і опитування народ України проголосував за збереження Союзу. Проте переважна більшість населення республік (80,17 відсотка) висловила не за Союз РСР у формі оновленої федерації, а за Союз суверенних держав на засадах Декларції про державний суверенітет України.

Опублікований напередодні опитування новий варіант проекту Договору про Союз суверенних республік не відповів воле переважної більшості народу України, оскільки в основу цього проекту було покладено, по суті, існуючу модель радянської союзна (федеративної) держави, а не концепцію Союзу суверенних держав. Як видно, ця модель в практичному плані реалізується у формі унітарної держави з єдиним Центром, якому підпорядковані республіки і які мають певний суверенітет до обмеженої автономії.

Достіг порівняття статтю 5 проекту Договору зі статтю 7 Конституції СРСР 1977 року, цим проектом висновок до компетенції Центру пропонується віднести ті ж, якщо не більш, повноваження, які мали за часів існування адміністративно-командної системи. Слід звернути особливу увагу на те, що передбачено, щоб Союзом (точніше Центром) автори проекту підігнали під існуючу союзнą структуру, насправді під центризм, коли органи виконавчої влади. У практичному плані це означає збереження існуючої унітарної системи органів структури на шматку суверенітету та національним інтересам республік і, врешті, призведе до ще більшого посилення «розриву» між владою і суспільством.

Можливе заперечення: більшість повноважень, які отримували Союзом є спільними, тоді такими, які повинні реалізуватися ним разом з республіками. Але в цьому випадку, в межах і в рамках цієї спільної компетенції буде конкретно віднесено до безосередних повноважень Центру, а не повноважень республік, що повноваженнями не визнаються. Хто визнається спільними?

Практична свідчить, що в сфері спільної компетенції Центр ніколи реально не залишав республікам більшість істотних прерогатив.

При такому підході до сфери спільної компетенції республіки будуть фіктивними. Це право на безосередню участь у міжнародному співкупанні, це право на участь у міжнародній відносинах, це право, на відміну від них чинити заступництво і виконувати конституційні повноваження, це є беззаперечним. У принципів з цього питання, що республіки не повинні бути безосередні дипломатичні, консульські, торговельні і інші зв'язки (тощо зв'язки з міжнародним суспільством) з іноземними державами, обмінювані за ними повноваженнями представників, укладають договори і брати безосередню участь у діяльності міжнародних організацій, не унеможливує інтересів учасників цього Договору та їхні спільні інтереси, не порушують міжнародні зобов'язання Союзу. Крім того, центризм або навіть окремі республіки залякати, що участь тієї чи іншої республіки у міжнародному співкупанні унеможливує чимось інтересом або зобов'язання, які реалізація повноважень цієї республіки у міжнародній арені стає проблематичною. Пропонується

СОЮЗ ДЕРЖАВ СОЮЗНА ДЕЯКІВА

ВИСНОВОК ПРО НОВИЙ ВАРІАНТ ПРОЕКТУ ДОГОВОРУ ПРО СОЮЗ СУВЕРЕННИХ РЕСПУБЛІК
У ЗВ'ЯЗКУ З РЕЗУЛЬТАТАМИ РЕФЕРЕНДУМУ І ОПИТУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

17 БЕРЕЗНЯ 1991 РОКУ

регламентація зовнішньополітичних прерогатив республік, створення політично-правових підстав для позбавлення республік можливості повноцінної участі у міжнародних відносинах, а отже, можливість ефективного забезпечення їхніх інтересів. За таких умов не виключено значення сфери загальної діяльності України, аж до втрати нею членства в ООН.

Таким чином, у проекті Договору зберігається незмінний той функціональний механізм, який ставить республіки в шкідливу залежність від Центру і залишає відкритим шлях до порушення ним їхніх суверенних прав.

ЗАМІСТЬ ЗВЕРЖНОСТІ — ПАРИТЕТ ДЕРЖАВ

Основні принципи (розділ I) викладено так, що вони торкаються здебільшого статусу республік (п'ять із семи пунктів). З чим не можна погодитися. А саме республіки, виконавці держави і в Договорі недолічно стверджувати, що вони «берігатися за свою правду», «мають всю повноту державної влади» і т. п.

У Договорі про Союз суверенних держав необхідно закріпити принципи, що визначають механізм співробітництва республік, які утворили Союз, і статус самого Союзу.

Предмет проекту Договору не відповідає ідеї Союзу суверенних держав і суперечить Декларції про державний суверенітет України. Законом про економічну самостійність України, договором, укладеним Україною з СРСР, Білорусією, Казахстаном, Киргизстаном.

Предметом Договору має бути не розмежування повноважень між Центром і республіками, а визначення сфери співробітництва суверенних держав і союзна історична одиниця органів Союзу, які формуються на паритетних засадах із представників усіх учасників Союзу.

Проект не фактично залишає недоторканими структурні функції органів Союзу (президент, Рахункова книга, Президент, Кабінет міністрів, союзна Суд, Пронуратор Союзу тощо). Це сприяє збереженню автономії союзу всередині Центру.

Як випливає із змісту статті 5 та 8, Договір не буде повною мірою виконувати Союзом. Крім того, таким актом має бути Конституція, створення, зміновати і доповнювати, які будуть утворювати самі республіки, які суверенні держави, а органи Союзу. Тим самим закладається принцип незалежності Конституції, який свого часу відкрив шлях до обмеження суверенних прав республік.

Навіщо Союзом Конституції заперечує договірну природу Союзу суверенних держав. Не відповідає ця природі такої наднаціональної Союзу правом ухвалювати закони, які мають верховенство над законами суверенних держав (які діють в обмежених сферах). Цей орган Союзу суверенних держав можуть бути наділені повноваженнями приймати юридично обов'язкові нормативні акти, але вони повинні ма-

ти міжнародно-правовий характер.

При підготовці проекту Договору був порушений принцип суверенної рівності, оскільки брали до союзна республіки участь у його розробці брали республіки, які входять до складу інших республік. Цьому принципу відповідає такий положення ст. 1 проекту, згідно з яким до складу Союзу входять республіки — учасники Договору в складі інших республік.

З МІРУ ПО МІЦЦІ

Ні в якому разі не можна погодитися з положеннями проекту про закріплення за Союзом у його власності частини республіканської власності, що прямо суперечить Декларції про державний суверенітет України. За змістом проекту Договору союзна власність мають ствати передачу оборонні підприємства і організації, виконавці підприємств зв'язку, інформації, телебачення, картографії, метрології і стандартизації тощо, інших Центру нерухомих. Якщо зв'язати на перелік повноважень, які мають бути закріплені за Центром, то така частина союзна власності буде практично неосмисленою з урахуванням її того, що вона й далі належала б Україні. Це неможна танок народити із положенням проекту щодо здійснення «суверенних держав» і ресесії, які в природі багатства економічної зони і континентального шельфу».

Окремі суверенних держав власність має бути тільки республіканською або спільною міжреспубліканською.

За проектом танок передбачається збереження єдиної фінансової, кредитної, грошової і податкової і цінової систем на основі спільної валюти і союзна бюджету, що повністю виключає економічну самостійність України.

До того ж, крім передбачуваних пайових відрахувань, за загальносоюзними програмами, зберігаються прями союзна податки і збори.

Положення ст. 1 проекту базуються на тому, що при віднольній виходу з Союзу буде підлягати певним обмеженням. З чим не можна погодитися, оскільки суверенних держав право вільного виходу є беззаперечним.

Викладає заперечення положення статті 23 проекту Договору про набірня ним членів. Запропонований варіант суперечить практиці укладання договорів між суверенними державами. Договір спочатку має бути підписаний главами повноважених делегатів, а потім ратифікований їхніми найвищими законодавчими органами, а не напівпани.

Навіщо Союзом критичної текст не є Договором. За своєю формою він насправді являє собою проект Закону. Це економічно-політичний апарат проекту Договору є і базованим, і юридично некоректним. Складається враження, що це зроблено для того, щоб замаскувати наміри структури Центру, унітаризувати суцільно Союз.

Насамперед союзна феле-

ративна держава термінологічно ототожнюється з Союзом суверенних республік. З іншого боку, і сама назва Договору — Союз суверенних республік не збігається з офіційним найменуванням Союзу РСР, який дається в тексті проекту. Ототожнюється і такі вирази: «Суверенні держави учасники договору» і «Республіки — учасники договору», «Органи Союзу» і «Союзна організація», «Договір про Союз суверенних республік» і «Союзна організація».

Отже, за своїм змістом і формою проект Договору про Союз суверенних республік суперечить Декларції про державний суверенітет України та волі народу України про утворення Союзу суверенних держав. Вважаємо, що наша республіка повинна відмовитися від участі в Договорі про Союз суверенних держав. У разі недостатності згоди з іншими республіками щодо утворення Союзу України проекту вона має формувати свої відносини з майбутнім Союзом на основі окремого договору.

ЩО Є ЧОІ

Наслідки референдуму і республіканського опитування, а також обговорення зазначеного проекту Союзом на конференції на сторінках преси обумовлюють необхідність визначення і чіткого розмежування меж і змісту Союзу (федеративної) держави і Союзу суверенних держав.

Федерация — це союзна держава, членів якої відносять до частин своїх суверенних прав на користь Центру і підпорядковані йому. Федеративна держава, навіть оновлена і названа Союзом рівноправних суверенних держав, насправді не є Союзом держав.

Центр танок не є Союзом, Союз — це республіки, які його утворюють і змісту йому на Союзі. Центр — це загальносоюзні органи — зокрема, десятки міністерств, комітетів та інших відомств з численною армією державних службовців, які є становим хребтом унітарно-тоталітарних структур адміністративної держави. Становим планує над республіками і в республіках.

Центр через систему союзна оподаткування збирає у республіки значну частину їхнього національного багатства. На його утримання заважають карбованці. Значна частина цих коштів йде на забезпечення вузькогосподарського прибутку істотних корпоративних підприємств, організації і союзна органів державного управління.

Центру належить суверенна влада над республіками, обмежуючи їхні можливості за обмеженого зв'язання значного кола питань свого життя економічними, соціальними, розв'язку та підняття добробуту громадян.

Центр має властивість нав'язувати республікам свої погляди на економічне, соціальне і екологічне шідляні методи господарювання, поважаючи республіканські принципи свободи дій, встановлюючи свободу дій, виклю-

чаючи їх з повноцінного міжнародного співкупання, а, отже, призводить до економічного, екологічного, культурного занепаду.

При збереженні союзна держави, органічній для якої є наявність не тільки Центру, але й інших атрибутів федерації, тобто наявності суверенності, майже з-під диктатури й опини Центру.

Союз суверенних держав — добровільне асоційовне об'єднання (співдружність) держав членів якого зберігають свої суверенні права і співробітничать одна з одною в економічній, соціальній, культурній, науковій координаційних органах Союзу. Ці органи виконують роль Центру Союзу суверенних держав, який не належить на преставництвах (від республік), паритетний й консенсусний основи державних відносин, не виключаючи не співробітництва, сприяючи розв'язку між ними безпосередніх взаємовідносин з республіками.

Органи Союзу суверенних республік не мають права розпоряджатися національними ресурсами держав, будь-якої форми і утримуються на принципово нових засадах. Кожна держава-член Союзу повинна витратити на представників в органах Союзу і спільно погодитися з іншими державами, які мають намір анексувати, необхідні для забезпечення діяльності органів Союзу і для здійснення повноважень між ними програм, у тому числі органів і програм, які мають забезпечити стратегічну оборону та національну безпеку, на ракетно-ядерному озброєнні.

До органів Союзу держави делегують не суверенні ресурси, надання яких представникам, які уповноважені відстоювати інтереси держав-членів відносно до потреб їхнього державного, соціально-економічного, культурного тощо розвитку.

Органи Союзу не втручаються в суверенні внутрішні справи держави-членів.

При створенні Союзу суверенних держав необхідно вжити всіх органів організувати організаційні органи, будуть створені умови для реалізації економічних, культурних, державних суверенітетів, союзна господарювання, довідного міжнародного прибутку, економічного співробітництва з іншими державами та забезпечення всім громадянам рівності національної приналежності і цінних умов життя.

Володимир ВАСИЛЕНКО, професор Київського державного університету, доктор юридичних наук;

Микола КОЗЮБАР, заступник директора Інституту теорії держави і права Київського державного університету, професор, доктор юридичних наук;

Анатолій МАЙОК, керівник групи наукових консультантів Верховної Ради СРСР, доктор юридичних наук;

Петро МАРТИНЕНКО, заступник директора Українського державного університету міжнародних відносин, кандидат юридичних наук;

Геннадій ТИХОНОВА, професор Київського державного університету, доктор юридичних наук;

Леонід КОЗЬКОВ, професор Київського державного університету, доктор юридичних наук.

У Комітеті цін при Раді Міністрів УРСР

1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 26

ВСЕ ЗОПАЛУ!

державну назріває велике безробіття, теж хвилює. Хіба це поліпшить турботу про кас, інвалідів та ветеранів? Якщо уряд України справді піклується про цю багатомільйонну малозахищену в соціальному плані категорію людей, то він не повинен зопалу руйнувати те, що є. Ми й так зруйнували багато, й самі бачите, до чого довели народ, країну в цілому.

Отож, звертаємося до депутатів Верховної Ради: дійте зважено, не наробіть ще людям лиха!

КОВ, голова Кіровоградської регіональної організації «Союз «Чорнобиль»,

КОВ, інвалід Великої Вітчизняної війни,

інвалід Великої Вітчизняної війни,

ветеран війни і праці,

інвалід Радянської Армії, учасник війни.

інвалід, систему протезно-ортопедичного обслуговування, налагоджено допомогу громадянам літнього віку за місцем їх проживання. Не втрачати б усе це!

Народний депутат СРСР хернівський М. Ткаченко також зазначає, що система соціального захисту населення через союзний Комітет по праці і соціальних питань, яка існувала раніше, себе не виправдала, повернутися до неї було б помилкою. В умовах України, де крім ветеранів війни і праці, соціального захисту потребують сотні тисяч громадян, які постраждали від чорнобильського лиха, руйнувати систему Мінісоцзабезу ніяк не можна. Звертаючись до Голови Верховної Ради УРСР Л. Кравчука, депутат просить зважити на таку одностайну думку Харківської обласної організації ветеранів війни і праці.

АМ НА ОБІД

ринку не починав, — сказав на запитання, чи це реально здійснити, — це реально здійснити, якщо будуть гроші. Але й проблем вистає, як усяди. Коксу десь на тиждень лінійся. З металом неспокійно. Суміжники з Грузії, Латвії підводять із запчастинами. А так усе нормально.

ціни — нові клопоти

загалом, — сказав на запитання, чи це реально здійснити, — це реально здійснити, якщо будуть гроші. Але й проблем вистає, як усяди. Коксу десь на тиждень лінійся. З металом неспокійно. Суміжники з Грузії, Латвії підводять із запчастинами. А так усе нормально.

У Комітеті цін при Раді Міністрів УРСР

До Республіканської урядової комісії з питань реформи цін і компенсації звертаються жителі багатьох міст України з проханням роз'яснити, чи змінюється вартість придбаних ними у березні за старими цінами проїзних квитків для проїзду міським транспортом на квітень. Вони повідомляють, що окремі міськвиконкоми і транспортні підприємства зобов'язують пасажирів внести додаткову плату за придбані квитки у розмірі різниці, на яку зросла з 2 квітня ц. р. їх вартість. А для тих, хто не зробив таких доплат, строк дії проїзних квитків обмежили першою декадою квітня.

Розглянувши це питання, Комітет цін при Раді Міністрів УРСР, керуючись відповідними рішеннями уряду республіки про те, що раніше оплачені послуги перевезення не підлягають, та Законом УРСР «Про ціни і ціноутворення», скасував зазначені рішення міськвиконкомів, транспортних підприємств та інших органів управління як неправомірні і зобов'язав їх повернути пасажирам незаконно стягнуті з них кошти.

Комітет нагадує, що для оперативного розгляду і прийняття рішень з питань, пов'язаних з проведенням реформи роздрібних цін і соціальним захистом населення, при Республіканській урядовій комісії створено постійно діючу робочу групу, до якої можна звернутися із зауваженнями і пропозиціями по телефонах 293-41-15 і 226-21-82.

мально». Так, судячи з усього, справді нормально, якщо на заводі зуміли виділити солідну суму на компенсацію робітникам оплати за хвчування. Навіть тим, хто бере із собою «тормозон». По карбованцю винарали кожному. Спромоглися тут додати певну суму й на обід дітям у садочках, подбали й про тих, хто відпочиває в піонерських таборах. У цих закладах діти харчуються безкоштовно, тобто за рахунок підприємства.

Загалом на «Червоній зірці» за рахунок фондів соціального страхування та прибутків, що не підлягають оподаткуванню, виділено 3 мільйони карбованців на 9 місяців, щоб допомогти трудівникам та їхнім сім'ям справитися з труднощами, викликаними глобальним підвищенням цін.

От така понині картина в кількох великих підприємствах України. Спадає на думку от що: ми, радянські люди, не можемо жити без штучних труднощів. Спочатку успішно їх створюємо, а потім з ентузіазмом долаємо. Та, як бачимо, ентузіазм теж поняття не вічне. Чи надовго його вистить?

Людмила БАРАНЕВИЧ.

11 КВІТНЯ — ДЕНЬ ВИЗВОЛЕННЯ В'ЯЗНІВ ФАШИСТСЬКИХ КОНЦТАБОРІВ

БУРЕЛОМ війни віддалеться все далі й далі, проте жертви фашизму, зокрема колишні малолітні в'язні гітлерівських концтаборів, пам'ятимуть її, скільки й житимуть. На жаль, багато з них через десятиліття після Перемоги опинилися в межі бідності, без належних житлових умов, без будь-якого соціального захисту.

Тепер на Україні не так уже й багато отих колишніх... Заледве набереться дві тисячі. А зареєстрованих, тобто тих, хто має документи, що засвідчують їхнє перебування в німецькому полоні, і того менше. Німці, звичайно, не давали довідок про перебування в концтаборі чи арбайтгау. Тому ми маємо довідок від колишніх малолітніх в'язнів фашизму просто аморально. Але через відсутність папірців і ті куці пільги, нададі державою (оплачувані, до речі, не нею, а Дитячим фондом України), на них не поширюються.

А чи не варто, якщо відповідний документ роздобути, вже ж можна, доручити Українській спілці колишніх малолітніх в'язнів (УСКМВ) самим визначати, належить особа до IX категорії чи ні? Запевняю, в такому разі жоден «лжев'язень» до гурту не пристане.

УСКМВ створено зовсім недавно. Вона відбудувалася від Всесоюзної спілки на основі Декларації про державний суверенітет України. Організаторами її стали

колишні малолітні в'язні фашизму М. Демидов, обраний головою УСКМВ, В. Литвинов; працівник Агентства захисту авторських прав, інженер В. Шаповальський та інші.

У статуті цієї новоствореної організації записано: «УСКМВ представляє та за-

мадських організацій, у котрих є перспектива зростання, це і виправдане, але ж Спілка колишніх малолітніх в'язнів концтаборів має тенденцію не до збільшення своїх рядів, а якраз навпаки! Люди, на жаль, вмирають. Та ще з такою долею, з слабким

Людина має право

ХТО ПОЧУЄ НАШ ГОЛОС?

хитає законні права й інтереси тих, хто зазнав лиха за колючим ґрунтом концтаборів, ґетто, інших місць примусового утримання, втративши там здоров'я, рідних та близьких. УСКМВ є єдиним у республіці громадським органом колишніх малолітніх в'язнів фашистських концтаборів і діє на всій території Української РСР.

УСКМВ є юридичною особою...

На жаль, останнє залишається тільки добрим побажанням. Справва в тому, що будь-які громадські організації одержують статус республіканської тоді, коли мають відділення не менш як у тринадцяти областях. Половина, плюс один. УСКМВ має їх у дев'яти. Можливо, для тих гро-

здоров'ям, надломленим з дитинства.

Отож і хочеться звернутися до дорожніх членів Колегії Міністерства юстиції, запитати, чи здоровий людський глузд не підказує їм усунути цей абсурдний правовий акт щодо членів УСКМВ. Іх яє збільшуватиметься, іх може тільки зменшуватися. І навіть коли залишиться живим хоч кілька малолітніх в'язнів фашизму, УСКМВ повинна бути живою республіканською організацією. Коли не так, не говоримо про гуманізм, про милосердя — то вигадки капіталістів. Чому в усіх європейських країнах ця категорія громадян давним-давно користується пільгами нарівні з учасниками війни, інвалідами одержують пенсії, розміри яких

Продиктовано у номер

СТРАЙК ДОКОТИВСЯ ДО ГОРЛІВКИ

Недавні переговори у Кремлі не привели до згоди центру трайнування, — сказав, виїхавши з України, шахтарського супротиву. Сьогодні на Донбасі частково чи повністю зупинено близько 60 вугільних підприємств, не працюють 10 шахтобудівельних управлінь.

Не обминує страйковий рух і спокійну до останнього часу шахтарську Горлівку. 5 квітня тут зупинилася перша зміна на шахті імені Рум'янцева. Простояв добу і першу зміну колектив шахти імені Леніна. Та головний страйк горлівської гірнини планують розпочати 16—17 квітня.

Великого резонансу в області набув факт закриття п'яти дошкільних закладів, що на балансі шахтоуправління імені газети «Соціалістичний Донбас». Це рішення ди-

ректора Ю. Баранова, як вважають шахтарі, виникло не безвихідним фінансовим становищем підприємства, а наміром керівництва продемонструвати силу своєї влади, не рахуючись з інтересами гірників.

Незважаючи на труднощі, перепони, діалог шахтрів з металургіями, хіміками усе ж налагоджується. Так, у Дніпропетровській області недавно побувала делегація страйкувачів. Двотисячний мітинг з цього приводу відбувся у Дніпропетровську. Інтелі міста, за словами делегата голови страйкового донацької шахти «Запорова» М. Прокопенка, висловили солідарність з гірниками, повністю підтримали їх політичні та економічні вимоги. Для матеріального підтримки страйкувачів на мітингу було зібрано

близько двох тисяч карбованців. На швхтні Донецчини продовжує надходити матеріальна допомога з Івано-Франківської, Тернопільської, Харківської та інших областей республіки.

9 квітня у Донецьку відбувся п'ятитисячний мітинг жителів міста на підтримку страйкувачів швхтрів. Прийнято резолюція, що має політичний характер і спрямована на активізацію робітничого руху. Вирішено на базі існуючого Донецького шахтарського страйкового створити загальноміський страйковий комітет.

Юрій ДОЦЕНКО,
власний кореспондент
«Голосу України».
Донецька область.

СТЕНД У ЦЕНТРАЛЬНІЙ ПІШОХІДНІЙ ЗОНІ МЮНХЕНА — НА ПЛОЩІ ШТАХУС — ГЛАСИТЬ:

СУП ДЛЯ РОСІЇ

Благодійна акція організована готелями та ресторанами Мюнхена. Всі зібрані кошти будуть передані нашому російському місту-побратиму Києву.

Нижче подані назви фірм та приватних осіб, які вже зробили благодійні внески. Праворуч — воїни бундесверу, які допомагають збирати та перевозити гуманітарну допомогу. (Шкода лише, що наші офіційні особи дотепер не повідомляють німців, що Київ — не російське місто, а столиця суверенної держави — України). За допомогу ж — спасибі.

Фото Володимира СІТКА.

Мюнхен.

забезпечують б...
тя. У нас же ко...
літні в'язні фа...
ються не учасн...
а лише прирівн...
на правах війсь...
дійчій армії. Не...
дати, що нещода...
Президента Укр...
лишні малолітні...
таборів повністю...
в правах з учасн...
кої Вітчизняної...
саме зроблено...
ластях Російськ...
ції. То чому ж...
винна бутн і ту...

Або інше. Сер...
в'язнів є й такі...
во одержав у пр...
про це докумен...
лідності у цих н...
У Києві не та...
гато громадян...
які потребують...
житлових умов...
ані міськвиконк...
виконкомом нале...
не звертають.

Нині, за ринк...
життя стає важк...
для учасників...
знедолених нею...
ров'я. Тому вар...
прин міськраді...
справах колишн...
ніх в'язнів фа...
тильну у Києві...
Україні), ств...
УСКМВ фонд...
безпечити нарівн...
кам Великої...
війни пільгами...
лежними житло...
ми.

Час ставати...
ванним суспільст...
Сте...
член Спілки...
малолітніх в'...
шнізму.

На злобу дн...

ДОБРЕ ДЕ НАС

На 600 відс...
за три останні...
кість бажачим...
України на пос...
проживання до...
повідомив...
УПАІ представл...
УРСР, у 1988...
на виїзд одержа...
тисяч чоловік...
87842.

Останнє місц...
но займає Сум...
у 1989 р. — 20...
119 чоловік. Л...
татом двох ос...
залишається з...
1989 р. — 130...
1990 р. Цікаво...
ючі на загальн...
числа тих, хто...
трьох областях...
упав. Так, в 1...
1989 р. в Терн...
ласті виявили...
Іхати 255 чо...
132 — у мінус...
ський відповід...
219. Ровенськ...
436 чоловік. І...
більш різке...
(більш ніж у...
фіксовано в Х...
Луганський об...
напевне, незм...
авчакх: 1989...
чол., 1990 — 1...

3 87842 чоло...
жали дозвіл на...
році, робітниц...
службовців —...
госпіннів —...
2106 і дітей до...
20183. Відмовл...
22 громадянам...
з режимних, р...
ших міркувань...
потім відмовил...
в 1990 р.

Всього з тер...
Іні з 1958 р...
538043 жителі.

ПОГОДА

11 та 12 майнів у підземних та західних областях місцями мороточасний дощ, в Карпатах з монотонним сіном. Можливі грози. На решті території без опадів. Вітер лінійно-східний, 5—10 метрів за секунду. Температура аденів 12—18, аномі 2—8, на підніжжя 11 градусів тепла. По Кислу та області сьогодні аденів без опа-

дія, бітер північно-схід-
ний, 5—10 метрів за се-
кунду. Температура 12—
17 градусів тепла.

Пригоди _____

го зволу, поруч з численними судимани. Однан вчасно помітили пожежу на баштовій морщин гвардійського дивізіону. За лічені хвилини вони сформували евакуаційну команду і під керівництвом капітана 2-го рангу В. Левчинна ловили бортові вогні.

Пожарники, прибувши пізніше до місця пригод, відзначили чіткі і грамотні дії моряків, що завологли біди.

М. СТЕЦЮК,
корм. улярікор, кор. чорноморський флот.

**САТАНУ
ВИПУЩЕНО
НА ВОЛЮ**

Не думав, не гадела
пенсіонера К. Івасен-
ко з Петрової Слободи
Корюнівського району,

що одного чудозого
ранку потрапить у при-
роду, і не десь там, а у
своїй власній хаті. За-
топила ліч і лочала по-
ратиски білл мухоморо
столини. і раптом з печі
нулями покотнався во-
гонь і дим. А лотім з'я-

лясел великий чорний
птах і зануляла по ка-
ті, «Я лереллякалеса, —
згадує лансіонера, —
Подумала, що то сстави-
ла! Але за мілька хви-
лин хазяїня прийшла до
такої й взяла птаха в
полом. Виланькось, то
соза. Мабуть, віршила
переднювати у півній
трубі. Гостюваннл було
щасливим — созу злу-
чено не волю.

ВІКТОР БОЖОК.

НОВИМ ПРАЦІВНИКАМ

НОВА ГАРАНТІЯ

Праця і право

НЕОБХІДНІСТЬ ПРИЙНЯТТЯ

ДПОВІДНОГО ЗАКОНО-

ДАВЧОГО АКТА ПРО

ВНЕСЕННЯ

ЗМІН

І ДОПОВНЕНЬ

КОДЕКСУ

ЗАКОНІВ ПРО

ПРАЦЮ ПРИ

ПЕРЕХОДІ ДО

РИНКОВОЇ

ЕКОНОМІКИ

ЗУМОВЛЕНА

САМИМ

"ІТТЯМ."

ЗГІДНО ІЗ
ЗАКОНОМ «ПРО
ЕКОНОМІЧНУ
САМОСТІЙНІСТЬ
УКРАЇНСЬКОЇ
РСР» І СТАТТЕЮ
95 КОДЕКСУ НА
ВСІЯ ТЕРИТОРІЇ
РЕСПУБЛІКИ
МІНІМАЛЬНА
ЗАРПЛАТНА
ПЛАТА
ПРАЦІВНИКІВ
НЕ МОЖЕ БУТИ
НИЖЧОЮ
ВСТАНОВ-
ЛЕНОГО
ДЕРЖАВНОГО
ПРОЖИТКОВОГО
МІНІМУМУ.

Питання про регулювання трудових відносин стосується практично кожного громадянина. Уже тривалий час на адресу Верховної Ради республіки та її Комісії у питаннях соціального політики та праці надходять листи, телеграми в конкретних пропозиціях, побажаннями щодо вдосконалення правових засад у відносинах між працівниками і роботодавцем в умовах різноманітності форм власності. Підкреслюється необхідність прийняття відповідного законодавчого акта про внесення змін і доповнень до Кодексу законів про працю при переході до ринкової економіки зумовленою самим життям.

Підготовка та обговорення цього Закону були і відповідальними і непростими. Адже в Кодексі про працю формуються складні правові інтереси як загальнонаціональних, колективних, так і окремих соціальних груп, прошарків, конкретних громадян. У нових умовах регулювання громадянам України важливо забезпечити гарантії права розпоряджатися своєю здатністю до самостійної діяльності, до дукції! і творчої праці. Загалом зміни і доповнення внесені майже до третини з 265 статей чинного Кодексу. Іх зміст значною мірою сформульовано відповідно до принципів Декларації про державний суверенітет України, Закону про економічну самостійність республіки та інших правових актів, які вже прийняті Верховною Радою. Закріплено і пріоритетність республіканського законодавства в регулюванні трудових відносин над загальносоюзним. Наво поширше свою дію на всіх працівників, які укладають трудові договори з підприємствами, установами та організаціями, незалежно від форми власності. При цьому внесено нову статтю 91 про додаткову порівняно з діючим законодавством трудової і соціально-побутової пільги. Зокрема, у межах своїх повноважень і за рахунок власних коштів підприємства, установ, організацій дістануть право підписувати становище своїх працівників. Підприємство також може матеріально заохочувати працівників медичних, дитячих, культурно-освітніх, навчальних, спортивних закладів, організацій громадського харчування та інших організацій, які обслуговують трудові колективи, хто і не входить до його складу.

Значні зміни і доповнення внесені в Кодекс з питань організації трудового договору, забезпечення зайнятості населення, нормування та оплати праці, трудової дисципліни. Зокрема, наприклад, що особливою формою трудового договору є контракт, в якому строки його дії, права, обов'язки і відповідальності сторін, умови матеріального забезпечення та організації праці, умови розірвання договору, з тому числі дострокового, можуть встановлюватися за угодою сторін. Розширено гарантії при прийнятті на роботу. Доповнено, зокрема, що будь-яке обмеження прав як встановлення перерв залежно від походження, соціального і майнового статусу, мови, політичних поглядів, роду і ха-

рактеру занять, місця проживання не допускається.

Принципове значення має й те, що тепер при укладанні трудового договору зобов'язується вимагати від особи, що приймається на роботу, відомості про їх належність до національної належності, походження. Для звільнення у запас з лав Радянської Армії при їх працевлаштуванні знято вимогу, яке досі мало місце. Взагалі строк ви прийняття на роботу скорочено, він не може перевищувати одного місяця замість існуючих трьох, а в окремих випадках і шість місяців. З метою подолання можливості ринку праці зменшено строк попередження працівником власника або унормованого ним органу про звільнення, але не за два місяці, як було досі.

Розвільнили в думках члени нашої комісії, в потім і депутати на сесії щодо нинішньої статті 46 де йдеться про розірвання трудового договору з ініціативи власника або унормованого ним органу попередження працівником пенсійного акту і за наявності права на пенсію пенсії по старості. Особисто мей є зрозумілою реакція цієї категорії громадян на дану правову норму на як дискримінаційну. Своє незадоволення тим, що за і збереженою пропозицією, була шість депутатів, багато з яких висловлює й досі. Сподіваємося, що це питання дістануть своє вирішення в новому Кодексі законів про працю в УРСР, робота над яким, по суті, розпочинається.

Перебачено соціально важливу правову норму державного гарантування права встановлення і втручання, які припиняють трудові відносини згідно з чинним законодавством, у разі неможливості самостійно знайти роботу. Змінену назву і доповнено новою статтю 50 — щодо норм тривалості робочого часу. Питання більше. Стратегічна мета тут — поступове скорочення тривалості робочого часу і на перспективу досягнення в цілому по народному господарству республіки соціальної норми 40-годинного робочого тижня без скорочення зарплати працівників. Але в умовах аналізу нинішньої ситуації і економіці слідити про те, що в умовах абсолютного дефіциту виробничих засобів, дефіциту покладівний перехід до скороченого робочого тижня був би економічно неможливим. Однак лише захід привабив би до шорічної втрати 1,1 мільярда людино-годин. Пів загроз було б поставлено реалізації інших соціальних та інших трудових. Тому Закон, констатуючи положення про нормальну тривалість робочого часу працівників, які не може перевищувати 41 години на тиждень, відкидає перебіг, що підприємства й організації при укладанні колективного договору мають право встановлювати меншу норму тривалості робочого часу.

Хотілося б звернути увагу і на те, що згідно із Законом «Про економічну самостійність України» Української РСР і статтею 95 Кодексу на всій території республіки міні-

мальна заробітна плата працівників не може бути нижчою встановленого державного прожиткового мінімуму. Вводиться державна соціальна гарантія мінімального рівня оплати праці всіх категорій працівників незалежно від форм власності. Цей рівень повинен базуватися на обчисленні мінімального споживчого бюджету в умовах ринку. Згідно з цим заробітна плата підлягає індексації в установленому законодавством порядку.

Вільні широкі гарантії в оплаті праці закріплюються новою редакцією статті 97 де говориться, що підвищені розміри тарифних ставок і окладів понад мінімальні розміри встановлюються самостійно підприємством, установою та організацією в межах наявних коштів на оплату праці. Це на думку фахівців може викликати стабільно до подальшого підвищення кваліфікації працівників.

Вважаємо, що зміцненню трудової дисципліни сприятимуть зміни, внесені до статті 47. Замість існуючих багатьох дисциплінарних стягнень запроваджуються два: догана і звільнення.

Істотно зміни зміни внесені в норми, які стосуються соціального захисту трудових прав жінок. Як відомо, їх питома вага серед працюючих у республіці становить більше 50 відсотків, а саме серед жінок народного господарства, як легка, харчова, промисловість, побутове обслуговування, освіта, охорона здоров'я, зокрема стаття 70 — 80 відсотків. Тому цілком зумовленим було жваві дискусії, які велися і в комісії, і на сесії нашої Ради з приводу праці жінок. Що ж до конкретного їх вирішення, то тепер, згідно зі статтею 56, власник або унормовувальний орган зобов'язаний встановлювати неповний робочий тиждень чи неповний робочий день на протязі тих місяців, які мають дітей віком до 14 років (було до 8) або дітей-інвалідів. Більше того, тепер передбачено, що скорочена тривалість робочого часу для таких жінок може встановлюватися за рахунок власних коштів підприємств і організацій.

На один рік збільшено заборону залучення до надурочних робіт тих жінок, які мають дітей віком до трьох років. Жінки, які мають дітей віком від чотирьох до 14 років (дитину - інваліда), можуть залучатися до таких робіт лише за їх згодою. Те ж стосується їх робіт у відхідні дні і напруженні у відрадилення.

Особливу увагу хотілося б привернути до статті 179 про відпустки по вагітності, родах і після народження дитини. Під редакції перебіг, що жінкам надаються відпустки по вагітності і родах тривалістю в місяць, в окремих днях до родов і в тій частині (у разі не-нормальних родов або при народженні двох чи більше дітей), в якій відсутні родові, які обчислюються сумарно і надаються жінкам повністю, незалежно від кількості днів фактично наявних до родов. Новим є й те, що за базисним матеріалом частково оплачувані за раху-

нок державного соціального страхування відпустки по догляду за дитиною збільшено до досягнення нею двох років, тобто на півроку, а з 1 січня 1992 року цей термін продовжується до трьох років.

Безсумнівно, це той важливий соціальний захід, який сприятиме посиленню піклування про сім'ю і підростаюче покоління. Волід-час слід мати на увазі, що для реалізації лише цієї правової норми додатково в поточному році необхідно 170 мільйонів карбованців, а на наступний рік — понад півмільярда. Крім зазначених відпусток, жінці за і загальною надається додаткова відпустка без збереження зарплати по догляду за дитиною до досягнення нею трьох років (було півроку).

Тут є ще одне ковоженення. Виходячи з численних побажань виборців, на нашу думку, слід збільшити розміщення і такої життєвої ситуації: у разі, коли дитина потребує домашнього догляду, жінка надається без збереження зарплати тривалістю, визначеною в медичному висновку, але не більш ніж до досягнення дитиною шестирічного віку. Підприємства й організації за рахунок власних коштів можуть надавати жінкам, у яких опікується дитина, новоплачувану відпустку за відпустку без збереження зарплати по догляду за дитиною більшої тривалості.

Можливо, для читачів буде цікавим, що частково оплачувана відпустка і додаткова відпустка без збереження зарплати по догляду за дитиною можуть бути використані повністю як частина також батьком дитини, бабусею, дідом або іншими родичами, які фактично здійснюють догляд за дитиною. Виснажити строки зараховувати як до загального, так і до безперервного стажу роботи і до стажу роботи за спеціальністю.

На умовах і в порядку, про які йшлося вище, надаються відпустки жінкам, що усново-ляють дітей-інвалідів, особам, які виховують малолітніх дітей без матері. Вільно цією окреслено гарантії щодо прийняття на роботу і задоволення інтересів вагітних жінок і жінок, що мають дітей, надаючи їм півтовок до санаторіїв та будинків відпочинку, матеріальної допомоги тощо.

Таким чином, прийнятий Закон про внесення змін і доповнень до Кодексу законів про працю Української РСР підсилює на вищий шабель соціальні гарантії нікому громадянщині у сфері трудових відносин. Але зрозуміло, що закладені правові норми повнокровно запровадяться лише за умов добросовісного ставлення до праці кожного з нас на своєму робочому місці.

Микола
ВІЛЮБЛОЦЬКИЙ,
голова Комісії Верховної Ради УРСР з питань соціального політики та праці.

Готував за цю статтю прошу порадити на дні економіки за рахунок № 702302 у Київському відділенні Агромабанку.

«ЗАДАРМА» ДВИГУН НЕ ПРАЦЮЄ

Державстві США бейняр прибув з Єрусалиму в Каїр. Він перебуває там для вироблення певних рекомендацій до подальшого ведення діалогу на Близькому Сході. Бейняр та ізраїльські представники перед тим зустрілися з керівництвом Організації за мир, щоб обговорити скликання регіональної мирної конференції. За словами американського посла в Єрусалимі, Джеймса Гейлора, мето такої конференції — «зняти табу на відносини між Ізраїлем та арабами». Він додав, що це «історичні переговори». Займається ця конференція і чеської делегації. Гейлор також повідомив, що в цьому форумі будуть головувати Сполучені Штати, а Радянський Союз у нього не має участі в його роботі. На думку американського спеціаліста, у такому заході не повинні брати участь і палестинці. За словами палестинців, бейняр при зустрічі сказав їм, що США в той час ізраїль відмовлялися від контактів з ОВР, називаючи її «терористичною організацією».

Раді Безпечен ООН одоголошено створення сил по підтриманню миру в якійсьоті 1440 чоловік для петруполювання іраксько-кувейтського кордону. Рада Безпечен ООЧ, до складу якої входять 15 держав, віддала офіційне проголошення миру в цьому регіоні. Обцяється, що це буде зроблено найближчим часом. Я повідомляє агентство Рейтер, деж члени Ради Безпечен ООН застерігають, щоб не розпочати операції з розміщення іракської армії. Національної асамблеї Ірану іа згодою на суворі умови припинення вогню.

За повідомленнями
агентства Асоціації
Пресс, у Північному Іра-
ку сотні тисяч нурдс-
ких біженців чекає
смерть — від голоду
холоду, ясного життя
Співробітники благодій-
ної організації «Лікарі
без кордонів» Марсел
Ру повідомляють журні-
стам, що, за його да-
ними, в Іраку за годину
помирає 1000 курдів.

Опозиційна Демократична партія Аджарії оголосила про бойкот сесії парламенту, якщо уряд не познає звинувачень у загибелі чотирьох демонстрантів у місті Шахдері. Уряд призначив комісію по розслідуванню цього інциденту. Один з лідерів Демократичної партії Греческої Пешіа дав урядові термін до понеділка, щоб знайти винних.

Паризька газета «Монд» умістила таку статтю про проведення рядом французьких спеціалістів дослідження, яке аналізує стан міського транспорту та джерела його фінансування у різних країнах світу.

У всьому світі міські класи дають голову над проблемами міського транспорту. У нас міст без громадського транспорту і навіть в тих містах, наприклад, як Лос-Анджелес, транспорт прийшов до розуміння, що тільки автомобіля недостатньо, і з невеликої кількості громадського транспорту, і це його уразливі місця. А саме безатомобільний громадський транспорт, і це його уразливі місця. А саме безатомобільний громадський транспорт, і це його уразливі місця. А саме безатомобільний громадський транспорт, і це його уразливі місця.

Користувачі міського транспорту — державні, місцеві та приватні підприємства, установи та організації повинні всі разом збалансувати свої витрати на транспорт, щоб уникнути занадто великого збільшення витрат на міський транспорт. При цьому треба адекватно врахувати всі витрати, в якому стані опинилися нью-йоркське метро дедалі більше років тому! Але цих витратних асудаль недостатньо, про що свідчать приклади Франції, де системи громадського міського транспорту виходять і не можуть більше підтримувати своїх витрат на рівні потреби, тим більше, що через двадцять років очікується потрєба міського транспорту в двічі.

Така безвідпівна ситуація, який описав міський голова, стала приводом для дослідження, організованого Управлінням містостроїв містобудівних, що торкається питання стану міського транспорту у 65 містах двадцяти семи мільйонів країни. Це дослідження мало на меті з'ясувати, як міські влади справляються з цією невідомою проблемою. В результаті дослідження, проведеного під керівництвом Клода Кена, міського президента автономного уряду паризьких міських транспортів, з'явилася доповідь, в якій містилося багато порад щодо використання міських даних з планів

«Основний висновок цього дослідження проблем мисливського транспорту полягає в тому, — пояснює Клод Кен, — що ніде, за винятком Далекого Сходу, користувачі не звернуть тільки на себе затрати по фінансуванню й експлуатації мережі мисливського транспорту, а також ні

де в світі не існує безплатного громадського транспорту — ні в Москві, ні в Осло, ні в Сідней, ні в Ванкувері. Донедавна цим — доля покриття поточних затрат за рахунок збору від пасажирів. У Бразилії 15 відсотків затрат, Лозанні ця цифра становить 60 відсотків, в Осло — 46, у Барселоні — 64 відсотків. В американських містах і показання колуються між 20 і 40 відсотками, а французьких — між 35 і 60 відсотками.

Однан, говориться у доповіді, з'явилась необхідність доповнити ці нестатки діями, що зменшують транспортні витрати. Це означає, що, якщо, що «геометричний транспорт не може вважатися за певний видом транспорту, який не має впливу на економіку, політичний ефект та інші фактори, які впливають на нього, що необхідна участь держави». Місцеві дії об'єднанні в дві частини: перша частина пов'язана з субсидіями, але вони швидко вичерпалися, і тому першопричиною інвестицій стало збільшення витрат на будівництво органів, які відносять до м'якого транспорту, амуниції та так у 80-х роках економіка була вкрай низькою. Було у Брюсселі рішення м'якого транспорту скорочено на 16 відсотків, а подальшого збільшення персоналу збільшено на 16 відсотків, залишивши по одному працівнику. Ангійський м'який транспорт скорочено на 22 відсотки, в результаті чого субсидії скорочено на 22 відсотки, в той час як тарифи збільшені на 22 відсотки.

Хоча від цього перегляду тарифів неможливо чекати вирішення всіх проблем власті, відповідальні за стабільного транспорту, всіляко намагаються відшукати джерелів і по можливості стабільні джерела фінансування. Так, у ФРН податки безплатна фінансова підтримка на землях із фонду, який поповнюється за рахунок даткового державного податку на пальне. Тепер власники земель можуть виняти з відсотків цієї допомоги на вирішення проблем громадського транспорту.

Крім того, народилася ідея змусити платити побіжні користувачів громадського транспортом, наприклад, тогівлю: в Атланті (штат Джорджія) фінансування міського транспорту значною мірою

Наш прес-клуб

Le Monde

забезпечується додатковий податком на роздрібний продаж у розмірі до одного відсотка, встановленим на період до 2012 року.

У Лос-Анджелесі діяльність землі 1 контори, розташована поблизу станції майбутнього метро, повністю сплячуєває податок, який становить 17,1 відсотка до 24 відсотка за оренду, яка кинує в цьому напрямку. У Лос-Анджелесі власник нерухомості, що знаходиться в районі першої станції «Доуланда», взяв на себе 40 відсотків затрат по податку, який становить 17,1 відсотка до 24 відсотка за оренду, яка кинує в цьому напрямку.

У Франції мова не йде про стягнення поземельного чи торговельного податку, що дуже поширено в англійських країнах, а виключно про стягнення податку на зарплату (близько одного відсотка) на фонд зарплати. Значить, це означає, що найбільше будуть платити працівники. Така плата на транспортні витрати (у 1987 році в області де-Гранс вони становили 5,7 мільярда франків) можуть покрити від 20 до 30 відсотка витрат.

мобільності, якісні показники можна покращити, якщо вжити певних заходів. Тут денні думки дуже переконливі рекомендації, в основному, стосуються фінансового характеру, з питань організації мислення транспорту. Потрібно, щоб транспорт розвивався гармонійно, розподіляв руху різних видів транспорту по зонах, в результаті якого для автомобілів були б відкриті нові райони сільськогосподарського району, а на міський транспорт була б покладено обслуговування густонаселених і центральних районів. Це передбачає, що інфраструктура (створення нових вулиць, проїздів, парковок) була б організована так, щоб полегшити передачу між різними видами транспорту. Це за умови, що «примітки» не може бути привалюю не тільки в будівлі, але і в

Ще один висновок із цієї доповіді: Франція недовільно використовує побики користувачів міського транспорту в галузі земельної нерухомої власності. «Времі-ті-решт вартість систем шляхів сполучення включає місцевий податок на обслуговування», — зазначається в доповіді. — Чому б аласинів будинків, ціна яких подорожувала з вартістю обслуговування ліній? А швейцарський метрополітен у Паріжі, не несе свою частку в її фінансування?».

Кримінальні
справи —

Жартівники?
«Зелені»?
Терористи?

«Група ДД Хабена». Це? Німечки поліції довели сущити голову. Чи не просто жартівники-хулігани, які вчорні вчорні чорні чорні середина, а можливо, і небезпечні терористи, які жартувати, як відома, не люблять. А почався розгляд інформації агентів у Бонні надійшло два дні, ч. автором яких була записка з організації. У списку імен, де німаго до банішого уряду і до вигодовувальних безалкогольних напоїв заборонити в зазначеному поліграфічному підприємстві, були імена односторонніх улавок-кан. Коротше — консервни-бланшани з вліткою 1 01-го року, і які вчорні чорні чорні «Композита», «Фанта» і подібні до них напої. У лист-хачу була сервізна загроза, що в противному разі буде вжито заходів, які будуть дати бачити, як це буде виконано з отруєнням містом. Всю відповідальність в такому разі буде нести федеральна влада.

1984.

Загрозю була сприйнята серйозно. Наприклад, керівництво підприємств і організацій в АТД «СШМ» направивло дозвіл на в'їзд в Єссенті зразки: «негласно виробленої продукції», «кориньованого ліманду», допускаючи до нього тільки постійних співробітників фізкультурно-спортивного відділу. Як виявилось, доповідям довір'ям адміністрації. Допоміжники робили повинні триста п'ятьдесят від ліва цегли, де в кожній з них було вкладено по дві копійки вербасу по розливу напою а бляшанки. Торговий консьєрж «Херті» дав ще рішуче відмову керівництву підприємств консьєржу був направлений циркулярний лист з грифом «Наказно», вимагаючи від підприємств надати дозвіл на в'їзд і торгівлі всім напоїв в бляшаній упаковці, а також запинити продаж таких бляшанок.

но через вулиці, відомість
кримінальної поліції в Вісба
дені не виключає, що за наз
вою «Хабена» ховається
якесь екологічна групув
оскільки з боку «зелених»
неодноразо звучали вимо
ги відомостям від впуск
напоїв а металевих блянши
ках, що збудують назван
лише сервісний. Як від
заставляють «Шпіттель»
що розповідає що історію, щ
ки, що про випадки отруєн
напомс поадамлен не існує
Правда, в землі Панцішнін
Рейн-Вестфалі один поку
пещ видала на кулелі ніж
бляншці з «Кока-колою»
зображення черепу з кістк
ми і написом «отруєно» пр
те лабораторії досліди, по
ки, що «отруї а напої і
змяно»

Борис ПАХОМОВ.
На знімку з журналу
«Шпигель» — в рвоті вс
ж отрута?

— Фотоінформація

НЕ ЗАБУВАТИ

Європа є однією з найбільш напругених промислових частин світу. Екологічна проблема стоїть тут дуже гостро, бо кожна людина потрапляє в «райський куточок» на узліссях норвезького міста Бергена, то забуває про всі незгоди і турботи, які виникають в металоліті. Тут можливість відпочити, поїздити і подумати про своє ставлення до природи. Така картина в Москві, Ленінграді чи Києві вже здається анахронізмом. То чи на разі це

ΦOTO TAPC

Ім'я — не наша.
Скандино, для трунина воно світлість тям самим, синком, що
для нас — сестра Ольга разом з її онуком Володимиром, бо сес-
та Ніна була (хадого навіть до Ольги) хрещеною матір'ю Грузії.
Це — у них.

А у нас є Ніна Матієнко.
Десь на межі жидівських і сімдесятих оті злощ, що змрача-
лися з села й подалися до Києва чи навіть якогось сиромішних
центрів циналізації, — вони, приїжджаючи додому на вихідні,
здалися своїм здобуткам, заробітками, шатами чи навіть
фондами з записами біблі, — ратом замочили, коли по раді-
о ратом проривалося: «Впало пір'я на поділ'я, закотилося з тра-
ву...».

Але, як кажуть, їхнє було заврж.

Поморчавши, вони кинули гордо: «Наша Ніночка...».

І тут кожному, чия пір'я ще на дослідо для польотів, боліло
серце, і здавалося, що вона, ота, котра співає, — вона жила отам,
десь по гуртожитках та найманих квартирах, нивалізована й не-
приважена, як жиньсь там Воводя Висоцький... І хотілося уїди,
щоб бути порад.

То був шалхатний порад!
Ажика: бути поряд — щоб захистити на отні назатинних ву-
лицях і гуртожитках баєрдиних міст.

Ми на не хвалим тоді, що її з кому захистити, — у наї ама
був Петро, коначний художник, у наї ама був слашатний савкор,
Іван Гончар.

Ама ми на знали головного.
Ми на знали, що у наї ама є постійна прописка у тому гурто-
житкові, що зяється Україною.

Ми лив римували, по-дитячому підсаїдомо: Ніна-Україна...

Віталій ЖЕЖЕРА

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ЦЕ ІМ'Я РИМУЄТЬСЯ З ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

ГАРНИХ двіах у Полтаві багато, однієї сторони — демографічного «допомог» воєни, на жаль для зайників, не потребуєть, — чоловічий секс, «дло» ають, у всьому разі в мікрорайонах-новобудовах — Алмазному, Саї-і-Тамі, на території, де існує населення четверта частина — дітк. Та, як з'ясувалося в тих же мікрорайонах, народжувань дітей — не штука. Набагато складніше жити їх здоровими, надаючи медичну допомогу.

Якщо хіати у вказаному напрямку, унаслідок привернутий дитячі коляски біля типового приміщення «Акваіума», що нагадує зачаріваний збудованим напівдиректор, магазин. Та даремно шукати в цьому продукції дитячого харчування. Мами привозять сюди своїх мал за дитячими тещами, а за здоров'ям. Там — поліклінічне відділення № 2 дитячої лікарні...

Ось тільки деякі «картинки» з життя і роботи цього дитячого медичного «закладу». Його завідувача Л. Толстана була відвертою. Там завантажували переважно на у шість-сім разів, розрахована на 140 прийомів на день, а буває й до 800. Дві з половиною тисячі дітей лікарі змушені переадресувати до поліклініки іншого району. Сюю ж територію, розбиту на 24 дільниць обслуговує, медиків у чотирі зміни — з 8 до 20-ї години безперервно, 50 відвістків косять пошоди під лікарню, по шість, не може бути використано взагалі — вітрини скла на вікнах не дає можливості провітлювати приміщення природним шляхом. Але використовують. Тому в поліклініці завжди душно, а звідси йноколи зовсім далекі від парфумних ваншукостей. Через систему підплатних кабінетів всього шість, з спеціалізованих — чотирі. Останній працюють за «сумісництвом» з однією перинатологією та акушером, у другому — невропатолог і логопед, у третьому — хірург та ортопед тощо. В одному кабінеті роблять різні щеплення і беруть аналізи, які обробляти на місці теж не можна. Йх возять за шістьма відділеннями до міськаркадари в пробах. Невме рентгенкабінету, набітків функціональної діагностики, маючий чотирі ординаторів у 4-ї сажиню (йх ординаторів у 4-ї сажиню поліклініки, що заходиться на шість, майже поруч)...

Та в цих полтавських новобудовах і не могло бути інакше — на початку сьматистих, коли йшло будівництво, дитячий медиків було просто забути запланувати. І в новобудові від нього... недобудований рибний магазин. Так досі «являють» малі полтавці чотирі «малі» магазини — «спокійні» атмасфери «устого найкращого» і батьківської безвідповідальності. А через кілька сот метрів — ще одна споруда — майже розселин рибного магазину — побудоване у 1979 році стаціонарне приміщення для продажу риби на місці. Такий собі куб-символ влади з граніту, корисною площею 2418,8 квадратного метра, з двохсот п'ятидесяти квадратними кімнатами, залом для засідань, просторим холлом, ліфтами тощо.

Колься гроші на його побудову збільшили свої. Золоті метри райрада — 380,8 тисяч та Компартія України — 213,9 тисячі карбованців. От за ці будівля й розгорнулася велика побудована битка, у якій поки що нема перемогів. А перемогів нема залишаються діти...

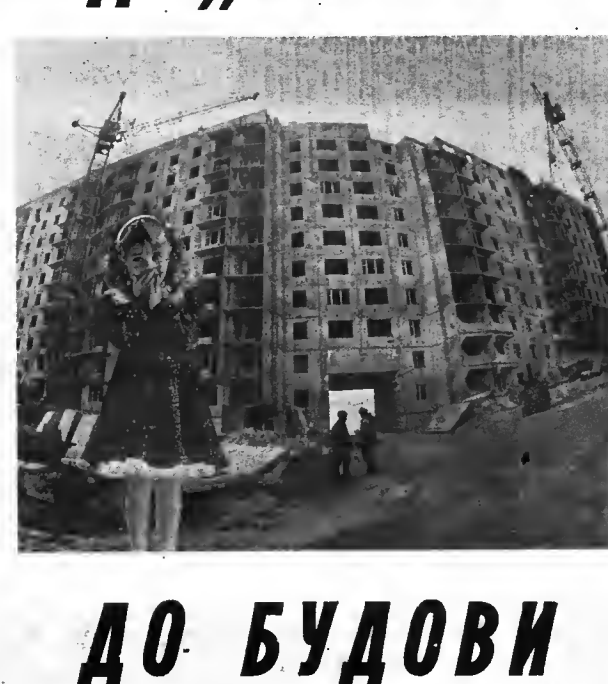
Почалося все з того, що на мітингах мітингів пристрелити полтавців, вешті-рент, звернули увагу на охорону

здоров'я власних дітей, а комуністи Полтави та їх обком прийняли рішення про скасування райкомів партії у Полтаві. І з їх приміщеннями треба було щось робити. На перехресті цих подій і народилася ідея — перелати приміщення снісаваного Київського та Жовтневського районів партії під дитячі медичні заклади, і президент в області був: недобудовану будівлю міськимому партії у Миргороді перепрофілювали під дитячу лікарню. До нової

рад. Тоді знову «заворушили» медиків. Промову абсолютного закону. Боги просто вніесли на вересень УВ сесію міськарди питання про контроль за акціями рішень її сесії. Знову з'явилися рішення: пролити обком передали партію чистину під поліклініку. Було навіть створено депутатську комісію на чолі з заступником голови міськимвиномому В. Золоту.

Сторонній погляд

ВІД „БІТВ“

ДО БУДІВНИ

міськарди Полтави на вибори «проверились» кілька рішень міськарди. Вони створили комісію із соціального забезпечення та охорони материнства і дитинства. Очолює її головний лікар четвертої міськаркадари, і продає за 214 тисяч карбованців.

Райкомів ліквідували, а до комуністів ніхто не звернувся. І почалося. У червні минулого року, коли свала мітингова хвиля, обоміжували рішення свою частину приміщень — продали співався-кня — Жовтневій рай-

рад. Тоді знову «заворушили» медиків. Промову абсолютного закону. Боги просто вніесли на вересень УВ сесію міськарди питання про контроль за акціями рішень її сесії. Знову з'явилися рішення: пролити обком передали партію чистину під поліклініку. Було навіть створено депутатську комісію на чолі з заступником голови міськимвиномому В. Золоту.

Здавалося б, знайомо і «внушків» дитячих біл. головного «біржовика», який абсолютно не дає про дітей. Та все виявилось набагато складніше. Першим мене інформувало те, що кожен і розмовляв у поліклініці із завідувача, та сказала, що передача приміщення тільки пошлість, але не варто уявляти проблем з охороною дитячого здоров'я у мікрорайоні — треба будувати нові лікарні. Друге, що акушерка засумнівалася пошлість передати, — рішення сесії Жовтневій райради від 5

лютого цього року, на який навіт депутатів-жінки голо-сували «проти». Не хотілось вірити у материнську безсердечність.

Остаточно переконався у тому, що передача приміщення райкомом — не пацаний від «хвороб» дитячої охорони здоров'я в районі, коли зустрі-рився з В. Черв'ячником.

Ну, по-перше, нема ні-кого постійного, аніж тимчасове, — сказав він мені. — По-друге, мікрорайон збільшиться, і потрібна сучасна

— Ми вирішили — до кінця наших депутатських повноважень, чотирі роки максимум. Крім того, це влітку минулого року просили під-приємства району допомогти нам будувати поліклініку методом народної будови.

На сьогодні в полтавських керівних ешелонах ці ідеї — голова, 27 лютого 1991 року міськимвиномому прийняв навіт рішення про це. До новосібирського інституту за типовим проектом поліклініки районного соціального розвитку при міськимвиномому та Жовтневій райраді виступили ініціатори народної будови. Вже є 11 рахунок — № 000747510 у Житлобудування. Першими на його перебудову 250 карбованців співробітників віддали. Райрада провела 30 березня суботник, який ко-ся і плути на білгороді. Віталий Залозора, керівник відділу, ознайомив мене з дисерляцією збірника кошти: суботників, функційний продаж автомобілів і газетир, білгороді-дільничий ярмарок: виставки митців, виручка від прокату популярних кінофільмів тощо. Сподівається й на когось кооперативів, церкви, партійних, профспілкових, комсомольських та інших організацій.

Новий голова міськарди і міськимвиномому Анатолій Кубока настроений оптимістично:

Будують ми не шову за три моти за три моти, і поліклініку збудують за рік-два.

— А будівляринок? — Знайдуться. По-перше, у Полтаві швидко обішли промисловий будівництво. По-друге, союзні трести нафто- і газобуду теж залишаються без роботи і шукать в області самозайнятості. Золоту, наприклад, вони прокладають для міста тисячі метрів каналізації та водопроводу. Висмають і за що роботу.

Синий, хто, зяється, не вірять у такий проект полтавської «вагонольної вежі», це Л. Куродов, вихованець залізничним принципом віднасування медиків, і підстав для цього, звичайно, є. Змушує сумніватися вартість будови — 1,5 — 2 мільйони карбованців. Та й сума ця за умов ринку може вирости в півтора рази. І це у порівнянні з нею ті 250 карбованців митців з віддачу або 1000 карбованців колегі-журналістів «Полтавського вісника». Не може не хвилювати й проблема будмагтері-ялів, техніки, робочих рук, ондапіднаслідків будови, наші загальна неадекватність, бюрократична тяганина. Проблема.

Та є в нашій історії ще один досвід. Згадаймо, як створили чим більше тому будували на народні та білгороді-дільничий ярмарок: виставки митців, виручка від прокату популярних кінофільмів тощо. Сподівається й на когось кооперативів, церкви, партійних, профспілкових, комсомольських та інших організацій.

— А скільки ж та поліклініку будуватиметься? — пошлявляв і пацаними «сисе» Л. Куродов за цього питання. Він прогнозував — сім-вісім років.

сьмак і з'явився на сцені, як завжди, в калітці жидівської академії. Сидіючи на існувала лаві, він мовив: «Мішті!»
— Створили в лем медичний УРСР, до якого кожен академік повинен собою новув; які медичні науки в Україні? Чи є в Україні якийсь практичний чинник, що медиків вивчають? Чи можуть на допомогу гів, фізіологів?»
— Напевне, розвинути початок, тому що — це наш бізнес, наш злочинний Ізраїльський бізнес. Ізраїльський бізнес в ЧАЕС не було відрізнявся про його енергетичний що в атомній п'ять атомних Академії насправді мала б науку грих перед нами — Зразок і комісія АН складали завдан-

Борис ПАТОН:

БЛЕНЕЦЬ

ми рап-
обачили,
науко-
заста-
ного прн-
вства
часом
Бо не
огодні ім

кордо-
наук Ук-
році не
одно-
шав, за-
себе
досі
союз-
ментом,
наук
ва-
на від-
ржет.

нас на
створе-
х мікро-
ми зраз-
ко 25
на світо-
примст-
дослід-
два че-
до ми-
завор-
що не-
уки.

мовників
вистає
можемо
шні бу-
обництво
прила-
госпо-
рків
трійка
а ми
що ма-

до союз-
ці з пи-
і нас,
А тепер?
тепер?

Академії
держав-
она
виходити
республ-

Рада
зустріч,
які авто-
організа-
нає на-
она неза-

овий ін-
відкри-
потрібно
і

за асе-
огодні
у ЦК
Якщо
аполю-
союзний
процедура
лень»

розгля-
республ-
інститу-
до нас
тоді ми
жвавого
уки й
візував.

Украї-
еріали до
ада Мі-
дмовляв.

інституто-
жливша
на ба-
ельного
новий.
чи два
сю істо-
нського

— Але ж у республіці, напевне, є науково-дослідні інститути, які сьогодні закриті таке ж — ніхто ж не помітив?

— Небагато, але кілька є. Я б сьогодні не хотів їх називати.

— Словом, тепер свистіть, самоврадна Академія наук України має право створювати нові інститути.

— Але в межах виділеніх асигнувань. І тут ми з вами підходимо до питання про бюджет і господарівні асигнування. Це теж серйозна справа. Розумієте, не можна ставити це питання так, як воно пропонувалося на початку всіх розмов про ринкові відносини: ніяких грошей з бюджету виділяти не треба, нехай наука сама собі заробляє. Мовляв, там, де вона потрібна, кошти будуть впадати самі собою, а там, де фінансів не знайдеться, означає, що в тій сфері вона не потрібна. Вибачте, але це міркування обивателів. А як же бути з супертеоретичними інститутами? З нашою психологією, поки не побачив своїми очима і не поспробує своїми руками, доти не повіриш, — знайти таким організаціям меценатів дуже нелегко. Здається, там, «нагорі», це вже зрозуміли. Хоч питання остаточно ще не вирішене.

— Торкнемося проблем так званих любительських інститутів. Маю на увазі гуманітарні науки. Вони ж ніколи не заробляли собі на прожиття. Та й навчання до них «зверху» завжди було любительським.

— Ми у величезному боргу перед нашими гуманітарними науками. Думаю, треба в рамках одєї величезної програми відродження духовної культури перебудувати інститути гуманітарного профілю.

От у нас працює Інститут мовознавства імені Потебні. Якщо ми маємо державку українську мову, то, без сумніву, потрібен Інститут української мови. Якщо ми суверенна держава, то нам необхідний хоча б один інститут світової економіки і міжнародних відносин. У нас такого поки що немає. Ми загубили всю свою археографію. А скільки втрачено рідкісних пам'яток древнього писемства! Якщо не збережемо свого величезного надбання — рукописів класиків української літератури, науки, культури, то гріш щонайменше як цивілізованої нації. А вони на сьогодні в жалкому стані. Тому Академія наук республіки вже прийняла рішення про створення інституту археографічних досліджень.

І тут без допомоги уряду, ЦК Компартії України не обійтись. Бо якщо йти шля-

хом будівництва малого інституту, то в існуючих нині умовах щонайменше пройде років десять. Тому, на мій погляд, за всяку ціну треба сьогодні знайти приміщення для цього інституту, а паралельно будувати нове, яке відповідає б усім вимогам.

Колись, ще до війни, на Україні славився Інститут сходознавства, в якому працював видатний учений зі світовим ім'ям Агатангел Кримський. Недавно прийнято рішення про створення й тано-го закладу.

Думаю, настав час повернутися до великої науки і державний музей Тараса Шевченка. У 1963 році, за часів чергової реформи, з академії його перекинули під крило республіканського Міністерства культури, і він, звично, перестав існувати як наукова установа. Очевидно, якщо ми по-справжньому вболіваємо за свій духовний потенціал, за свої міжнародні авторитети, то маємо вивести шевченкознавство на рівень світової науки, ввести його у світовий контекст.

— Все не ляскає те, що ми повідкриваємо нові інститути, демократизуємо всю науку, підписуємо міжнародні угоди про співробітництво, а король врешті-решт виявляється голим? Бо працювати вже не буде кому. Наскільки я знаю, скорочення штатів і матеріально-фінансові проблеми найбільше «вдарили» по молоді, частини якої розбіглися по кооперативах, а частини наляштувалася до Америки, Німеччини, Канади.

— Взяка справа. Коли виникло питання про підвищення заробітної плати, то в експериментальних інститутах, НДІ технічного профілю з трудом, але щось наскрибали. Гуманітарії таких грошей не мали. Тому постає необхідність скоротити штат на 30—40 відсотків. Дуже прикро, що в несподіваних випадках ці проценти «виконувались» саме за рахунок молоді. А це ж означає, що рубасмо сучок, на якому сидимо!

Крім того, науці дуже зашкодили кооперативи. Бо туди кинулися талановиті молоді люди, які хочуть заробляти гроші, щоб було за що жити. Тому і Академія наук, і вузи вже загубили (і продовжують губити!) молодих обдарованих людей. І якщо цей процес не зупинити, то рано чи пізно для науки настане крах.

Далі. Осінливі всіх цих труднощів немає за кордоном і там поцінують розумних людей, уже почався відтік наших учених на зарубіжжя. Снажу відверто, найбільше емігрують науковці союзової академії, але й ук-

раїнська має цей гріх. І зверните увагу, ми констатуємо ці факти ще до прийняття урядом Закону про в'їзд і виїзд. А якщо він з'явиться, то може завітати: почнеться не індивідуальний, а масовий відтік цілих відділів, цілих лабораторій... І при цьому хочу наголосити, що першопричиною буде не тільки матеріальне становище науковця — я хочу думати про нього краще, — там він буде мати змогу по-справжньому працювати, а не бігати від лабораторії до замовника, від замовника до постачальника.

Ви скажете: треба ж щось робити, треба якусь змінювати ситуацію. Треба. Три місяці тому ми підвищили науковим співробітникам заробітну плату. Але що ті гроші, коли нрмннці світять порожніми руками. А якщо підходити з другого боку, то від цієї зати більш-менш зладів чи зловлять, хініки все одно не з'являться. А в нинішньому році у нас не було твердої валюти навіть на придбання іноземної науково-технічної літератури. Ну як може працювати сучасний науовець у таких умовах?

Тому я ще раз повторюю: становище в нашій науці чуже й дурне.

— Борисе Євгеновичу, але ж чимало науковців вважають, що становище ускладнилося і тому, що Академія наук залишилася монолітним островом застою, де алада узурпована в руках президента, де діють авторитарні закони. Тому потрібні альтернативи. Наприклад, уже створено республіканський комітет по перебудові та демократизації науки, Україниську наукову Асоціацію, до якої в'їз до багатонаціональних титулованих учених...

— Можна сказати, що ця алада зосереджена в руках президиї академії. Але ми прагнемо повернути її в руки інститутів — найголовнішої ланки академічної науки. У нас справді виникло нездорове бажання народжувати все нові й нові академічні інженери, педагогічні медики. У Кривому Розі, наприклад, виховують ідею створення Академії гірничих наук. Але де ж взяти гроші на все це, фахівців, устаткування? Тому мені здається, що в цих тенденціях треба виставити суворий порядок.

На мою думку, нам дійсно потрібна справжня медична наука. Були спроби створити на Україні Академію медичних наук, щоправда, за російською аналогією. Але Російську медичну академію спиткала така ж доля: як і Російську Академію наук, котра існувала лише на папері.

Ми пішли іншим шляхом — створили відділення проблем медицини в системі АН УРСР, до якого ввійшли також академіки і члени-кореспонденти союзової Академії наук, які мешкають і працюють на Україні. Думаю, вирішення цієї проблеми саме таким чином є цінним тому, що медики в будь-який момент можуть розраховувати на допомогу фізиків, біологів, фізіологів тощо.

— Навпевне, потрібно було почати розмову з цього запиту, тому що Чорнобиль — це наш біль, наш плач, наш злочин перед майбутнім. Іронія злої долі — до трагедії на ЧАЕС при АН УРСР не було відділення, яке б займалося проблемами атомної енергетики. Попри те, що на цій же Україні діяло п'ять атомних станцій. Гадаю, Академія наук республіки мала б споконувати свій гріх перед народом?

— Зараз існує спеціальна комісія АН УРСР, яка має складні завдання. Бо Чорно-

бильську атомну, як ви знаєте, намічено закрити до 1995 року, і, щоб не полатитися ще раз, треба виконати цілий ряд наукових завдань. Фахівці різних профілів ведуть щоденну попітку серйозну роботу.

Сьогодні концепція Академії наук така: виходячи з ситуації, яка склалася нині в «чорнобильській» науці, ми мусимо ронів 10—15 проіснувати без введення в дію нових атомних потужностей. Виникає запитання: а як прожити цей час, де взяти енергію? Разом з москвичами науковці республіки висунули ідею, яка називається «газовою паузою». Суть її у створенні комбінованих станцій, так званих паро-газових установок. Вони вигідні і економічно, і екологічно.

Такі установки ми можемо виготовити самотужки на Україні, начинивши їх обладнанням, без перебільшення, світового рівня. Але де взяти газ? Щоб проіснувати одну «газову паузу», треба протягнути із Західного Сибіру газопровід діаметром майже півтори тисячі міліметрів. Але Держплан Росії поки що дивиться на нас косом, каже: газу немає... і все.

Звичайно, треба шукати янісь виходи, бо громадськість України не дасть нам побудувати нові АЕС. І маємо прислухатися до голосу народу.

— Чорнобильська ера справді пов'язана з ім'ям В. Щербильського. За своє життя ви часто зустрічалися з високими чинами і титулованими особами країни. Як нині ви оцінюєте роль Володимира Васильовича в історії України?

— До Володимира Васильовича я завжди ставився і буду ставитися з величезною повагою. І вважаю, що це дійсно великий нерівнин, чесна, порядна людина, яка дуже багато зробила на Україні. У нього, як і в кожній живій людині, були помилки, особливості характеру, але він все своє життя віддав Укрвіні.

— Борисе Євгеновичу, наша наука немало постраждала від метастазів протектизму, кумівства, сімейності. А як нині молоді люди потрапляють у науку?

— Було колись і це не секрет. Зараз цього майже немає. Бо, на жаль, молодь іде, як я вже казав, не в науку, а з науки. Молоді люди тепер роблять свою кар'єру у сфері торгівлі, міжнародних відносин, у вашій журналістиці, тільки не в науці.

— Вас, як ученого, як сина академіка, часто називають улюбленцем долі. Наступного року виповнюється тридцятиріччя вашого президентського правління в Академії наук України. Навпевне, в жодній людині у такі моменти виникає необхідність підводити підсумки прожитих літ. До яких висновків приходите ви?

— Мені справді пощастило, що в мене був такий батько, який став прикладом у житті та праці. Він помер у 1953 році. Тому говорити, що майже сорок років я існував за рахунок його слави, думаю, несправедливо. Повторюю, він виховав у мені величезну любов до праці, до роботи з людьми.

Ви собі думайте, як вам хочеться, але я не улюбленець долі. Бо якби ці дві установи, якими я нерухо багато років, — Інститут електрозварювання і Академія наук, — не працювали там, як слід, мене б давно уже не було на цій землі.

«Розмова аела Катерина КИНДРАСЬ, спеціальний кореспондент «Голосу України».

С УЧАСНА наука твориться в інститутах Академії наук, у вищих навчальних закладах, галузевих інститутах, конструкторських і технологічних бюро, у лабораторіях підприємств, дослідних стаціях. Можливості наукової роботи в них різні і залежать від багатьох чинників.

Підтримка наукової роботи державою істотно залежить від місця праці вченого. В цілому до Укрвіні, наприклад, фінансування наукових працівників Академії наук УРСР значно нижче, ніж у союзній академії, відповідно 6,8 і 19,8 тисячі карбованців на рік на одного працівника. В неакадемічних уставах ці витрати ще менші. У той же час у 1991 році держава виділяла на фінансування фундаментальних досліджень, пошукових та прикладних розробок Академії наук 210 мільйонів карбованців, вузам — 50 мільйонів, а галузевим інститутам — 58. З цього випливає, що інтелектуальний потенціал учених, снажимо, вузів практично не використовується, бо їхня наукова робота майже не фінансується. Але й Академія наук не має великих коштів. Вони відносно мізерні, бо тільки один науковий центр Америки, наприклад, Беттлевський меморіал, витрачає на рік понад 100 мільйонів доларів, а всі 80 інститутів нашої Академії наук лише трохи більше 200 мільйонів карбованців «дерев'яних», як модно нині говорити.

При таких наших злиднях, звичайно, нобелівських лауреатів не виховав, але, певно, і мізерно потрібно використовувати раціональніше. А що ж насправді? Як стверджують у науковому центрі імені Доброва, тільки близько 30 відсотків наукових робіт Академії наук вирішують проблеми України, в 70 — вітчизняного комплексу і союзних програм. Отже, про раціональне використання коштів говорити не доводиться. Чому? Бо простий розподіл бюджету сприяє тільки безплідному повторенню того, що було актуальним колись і вдосконалення чого створює ілюзію поступу вперед. Без сумніву, треба думати про те, щоб підвищити ефективність наукової роботи вчених.

Одним із дієвих вживів для цього може бути докорінна реформа організації і фінансування науки. Над цим і працюють нині Комісія з питань народної освіти і науки Верховної Ради УРСР та Українська наукова асоціація. В основі нової організації фундаментальних досліджень має бути конкурсна система їх фінансування урядом республіки. З цієї метою при Раді Міністрів УРСР необхідно створити Національну раду наук і Фонд науки, куди б увійшли провідні вчені

республіки. Особливим радити експертів робіт, що подають ми нелективним вченим на конкурс рекомендацій фінансування від пріоритетних наукових витку української науки. Цьому сприяла б Інська наукова Президиент, а до нині — при Комісії народної освіти і науки, цювали б у такій експерти. Академії аграрних наук, Української науки. Вона функції контролювання коштів і пріоритетів.

Наука республіки сується з фондів коштів надходять (одні відсоток від доходу), від організацій (як буття, що не піддаються). Пріоритетно, державі має бути як мінімум майтарних, при технічних наук.

За таких умов наукова рада вирішувати напрямки науку і основні вчені, науові й залежно від місця формулюють тематичні напрямки їх до ради науки, даючи пропозиції чіткі кваліфікаційні вирішує питання сування конкретні.

Запропонований мій погляд, який колись від прямих керівників, скорочення наукових витрат, вирішення проблем України отримав можливість свій потенціал на виробничих прогресу народного господарства.

Не варто тішити, мовляв, ці поради, мізерні витрати, складки й закладки у гуманітарній, економічній, природничих науках, біології, хімії, техніці (технології).

Можна сподіватися, що нова система фінансування науки не змінить взаємодії вчених, нелективних, творчої феру творчого з

ФІНАНСИ

республіки. Особливим радити експертів робіт, що подають ми нелективним вченим на конкурс рекомендацій фінансування від пріоритетних наукових витку української науки. Цьому сприяла б Інська наукова Президиент, а до нині — при Комісії народної освіти і науки, цювали б у такій експерти. Академії аграрних наук, Української науки. Вона функції контролювання коштів і пріоритетів.

Наука республіки сується з фондів коштів надходять (одні відсоток від доходу), від організацій (як буття, що не піддаються). Пріоритетно, державі має бути як мінімум майтарних, при технічних наук.

За таких умов наукова рада вирішувати напрямки науку і основні вчені, науові й залежно від місця формулюють тематичні напрямки їх до ради науки, даючи пропозиції чіткі кваліфікаційні вирішує питання сування конкретні.

Запропонований мій погляд, який колись від прямих керівників, скорочення наукових витрат, вирішення проблем України отримав можливість свій потенціал на виробничих прогресу народного господарства.

Не варто тішити, мовляв, ці поради, мізерні витрати, складки й закладки у гуманітарній, економічній, природничих науках, біології, хімії, техніці (технології).

Можна сподіватися, що нова система фінансування науки не змінить взаємодії вчених, нелективних, творчої феру творчого з

Зовсім недавню політехнічний науковий центр «Фібоначчі» символізаційно обчислювальних

Розр

МИ ЗАКОРОД

Професор Олексій Стахов одержав 62 зарубіжні патенти на свої винаходи з «Фібоначчі» тематики. І тепер дуже може бути, що закордон допоможемо й ми, оскільки вченого Вінічеського політехнічного інституту аналза наукова громадськість Європи.

У чому ж суть досягнення професора Стахова? В Гарвардському університеті й досі експонується дивовижний людський череп поряд з метромним металевим стержнем діаметром три сантиметри. Цей «натюрморт» демонструється

як символ винахідливості людського мислення. Історія така: в середньовіччя це стержень наскрізь мозок американського винахідника Фінеса Гейджа прошив шість років, до того ж розуми й добродуші.

Зовсім недавню політехнічний науковий центр «Фібоначчі» символізаційно обчислювальних

Акціонерне товариство «Республіканський комерційний центр «ІНКОМАК» спільно з компанією «Олів'є» (Франція) 16 - 19 квітня 1991 року в Києві проводить міжнародну виставку за участю відомих фірм Франції, Швеції, Італії, США, Бельгії та інших країн:

«СПРОЕН» - легкові автомобілі та мікроавтобуси з бензиновими й дизельними двигунами;
«КЛАРК КОМПОНЕНТС ІНТЕРНЕШНЛ ІНК.» - трансмісії, коробки передач, редуктори для сільськогосподарської та іншої техніки, навантажувачів тощо;
«ІТМ» - виробництво підйомних кранів широкого діапазону;
«БЕРЖО» - обладнання й механізми для підготовки будівельних матеріалів і для експлуатації в гірничовидобувній промисловості;
«ВОЛЬВО-МІЧІГАН-ЮКЛІД» - техніка для будівництва і транспорту: самоскиди, навантажувачі, екскаватори;
«ПЕР РОЛАН І САТЕЛЕК» - стоматологічне обладнання;

«ВІЛЛА» - стоматологічні кабінети;
«САНОФІ» - виробництво медикаментів;
«ПОРШЕ» - санітарно-технічне обладнання;
«АДС» - обладнання для виробництва пластикових плішок різної місткості для харчових продуктів та іншого використання;
«СКАМІА» - обладнання для лиття на основі полімерів і еластомерів;
«СОДЕМЕ» - обладнання для ангіотворення упаковки з картону й дерева;
«СІ-АЙ-ВІ-ДЖІ» - водне різання граніту й іншого каменю;
«АЛЬФАГРАФІК» - телефони, телекси, телефакси.

Програма семінарів на міжнародній виставці

16 квітня
14.00 Презентація автомобілів фірми «Сі-спроен» і їх гідрравлічної підвіски.
17 квітня
10.00 Новий лінахід для стоматологів - рентген-установка «Флаш-лент».
14.00 Використання тари й пакувальних матеріалів у зберіганні та перевезенні сільськогосподарської й промислової продукції.
18 квітня
10.00 Міжнародний ринок мармуру, граніту і його кон'юнктура.
11.30 Новий метод виробування блоків у хмарі - водне різання.
14.00 Дробильне устаткування в шахтах і хмарі.
16.00 Принципи використання транспортної техніки в хмарі і шахтах.
19 квітня
10.00 Чому на Заході існують фірми, що спеціалізуються виключно на виробництві таких основних вузлів, як трансмісії та коробки передач?
11.30 Сучасні принципи будівництва шляхів.
15.30 Устаткування для виробництва цегляних блоків із землі та відходів.

Співробітництво з фірмами-учасниками виставки - запорука Вашого успіху! Сучасний дизайн, останні технологічні досягнення, висока якість виконання, надійність в експлуатації - це Вам гарантують названі фірми!

Виставка проводиться за адресою: Київ, вул. Володимирська, 57 (Будинок Читальні).

По довідках звертайтеся на адресу: 252001, Київ, вул. Софійська, 9.
Телефони: (8-044) 228-79-07, 228-87-61, 229-87-48. Телетайп 131103 ІНКОМАК.
Телекс 131114 ІНКОМАК СУ. Факс (8-044) 228-79-07, 229-87-48.

Докладніше з пропозицій названих фірм Ви можете ознайомитись у газеті «Україна-бізнес».

COMPAGNIE OLIVIER

Відома японська корпорація «МАЗДА» надає СП «Мініолта-Трейдінг-Україна» ліцензійні права на продаж та обслуговування автомобілів «Мазда-323» (одна з найпрестижніших моделей).

MINOLTA TRADING UKRAINE

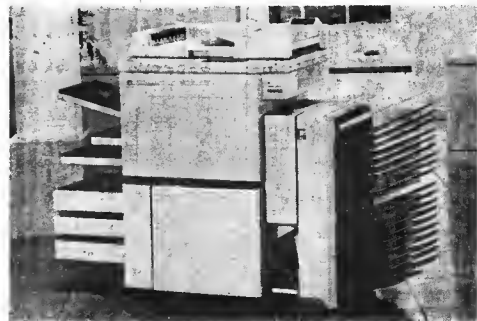
ЯПОНСЬКІ АВТОМОБІЛІ НА УКРАЇНІ ВЖЕ СЬОГОДНІ

Ці автомобілі виготовляються спеціально пристосованими до умов експлуатації на Україні. Двигун дизельний. Надается гарантія і здійснюється післягарантійне фірмове обслуговування у спеціалізованих майстернях — унікальні умови на ринку автомобілів.

Оплата — у вільно конвертованій валюті, обслуговування — за наробованими. Цінні — нижчі за середньоевропейські на 20—25%.

Звертаємо увагу нерівнянкі підприємств: ви можете придбати автомобіль «Мазда-323» за валюту, а продати його своїм працівникам за КАРБО-ВАНЦІ.

Наші телефони в Києві: 417-71-20, 417-81-23.
Адреса: 252080, Київ, аул. Туровська, 13.

УВАГА! ЯПОНСЬКА КОПІЮВАЛЬНА ТЕХНІКА!

СП «МІНОЛТА-ТРЕЙДІНГ-УКРАЇНА» — єдине на Україні підприємство, яке ліцензійно продвє японську копіювальну техніку, а й здійснює її ГАРАНТІЙНЕ та ПІСЛЯГАРАНТІЙНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ.

Вам пропонуються копіювальні системи, факси та фото- і відеонамери японської фірми «МІНОЛТА» всесвітньою відомою своєю оптикою й унікальним тоном. Спеціалісти фірми навчають вас швидко і майстерно оперувати цією вираз необхідною в сучасних умовах технікою.

Оплата — у вільно конвертованій валюті; обслуговування і навчання — за наробованими.

Наші телефони в Києві: 417-85-78.

Адреса: 252080, Київ, аул. Туровська, 13.

ЗАПРОШУЄМО ВАС ДО США!

На вас чекає промітка фірми в галузі навчання, особливим використанням та стратегією підприємствості «Сейнтфікс Месода, Інк.», Штаб-квартира фірми розташована у місті Остін штату Техас.

В Остін ності на місці не лише таких краєвидів, як ви бачите на обкладинці журналу «Наша географія». Також ладні ності на рунах і саго видатного землекопа Роберта Р. Блойма — голову правління «Сейнтфікс Месода, Інк.», Доктор Блойм — визначний діяч у галузі промислової та організаційної психології, член Американської Асоціації психологів і багатьох інших професійних товариств. Різно 25 років тому він разом з видатним американським ученим, доктором психології, членом Американської Асоціації поширення науки Джейн С. Моттон здійснив революцію в правлінні бізнесом, розробив систему, що різко підвищила продуктивність праці й принесла прибуток тисячам промислових корпорацій по всьому світові.

Ця система — «Мексодарікс ГРІД».

Одноразові книги цих талановитих учених передавалися 15 разів загальним тиражем понад мільйон примірників і стали справжнім бестселером у діловому світі.

Система «Мексодарікс ГРІД» визнана найпотужнішим найвідомішим інструментом поліпшення й підвищення ефективності управління й досягнення успіху у бізнесі. Цю систему оволоділи сотні тисяч бізнесменів за межами СРСР.

ГРІД має універсальний характер. Вона дозволяє не лише ефективно управляти компаніями й заводами, університетами й супермаркетами, а й знайти успішно застосування в організації збуту продукції, догляд за зморщинами. Завдяки їй одержані важелі рекомендації стосовно безпечної експлуатації атомних електростанцій. Вона може застосовуватися в усіх ситуаціях, де існують різниці і висока ціна рішень, котрі приймаються за виступальних умов (наприклад, у дельні військових, при збройних операціях тощо).

Оволодіння ГРІД дозволяє значно поліпшити добір інвестицій, підняти якість та значущість співробітництва у здійсненні зовнішньої своєї об'єктивної, допомагає об'єктивно розв'язувати конфліктні ситуації.

Універсальність ГРІД полягає і в тому, що вона може бути успішно використана в організації майбутнього масштабу — незалежно від того, лять чи п'ять тисяч чоловік там працює.

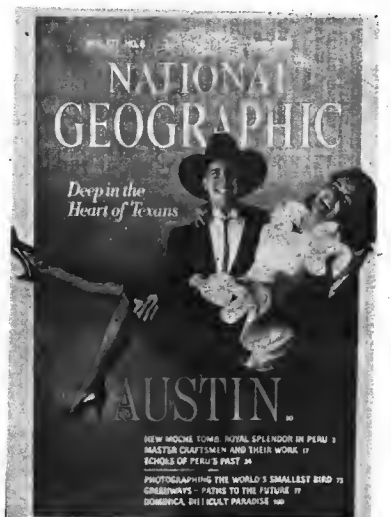
Доктор Блойм, Месода, Інк. запрошує вас на семінари для керівників вищої та середньої ланки й майбутніх менеджерів

(як ні в якому разі не тих, хто цікавиться цим питанням з точки зору), що проводиться в США. Два тижні перебування там на відомому бізнесменів рівні об'єднанні асого у 3,5 тисячі доларів.

Учасникам семінару за рубежем гарантоване проживання у респектабельних готелях, пропасне харчування, експертське обслуговування та віддані підприємств. Але все це, природно, — у альній від зняти час.

Не пізній як за два-три тижні до початку зняти служачі семінару одержують російськомовний варіант книги «Мексодарікс ГРІД», з якою вони мають ознайомитися й, окрім того, відповісти на запитання п'яти соціальних тестів, що дозволять їм підготуватися до семінару, в якийчасем вразувати в свої навчання індивідуальні особливості кожного.

Слату за навчання у Києві — 2 тисячі 500 карбованців.

Детальніше про умови навчання й світані ак Айзекса, номінації за адресою: 252195, Київ-195, вул. Вершини, 3 (для «Сейнтфікс Месода, Інк.»).

У вас може ще немає кобзайської валютної.

На випадку у відчай! Керувачі гуманісти прагнуть сприяти підвищенню ефективності радянської економіки й становленню підприємствальної діяльності в СРСР, вперше в історії радянської американської ділової співробітництва фірма організує на подібні семінари у Радянському Союзі. Співробітники «Сейнтфікс Месода, Інк.» запрошують вас на тижневий інтенсивний зняти у Києві. Усім, хто успішно пройде семінар, видаватиметься американський диплом встановленого зразка.

фірми, підприємств, кооперативів та установ діловий персонал на розрахунковий рахунок № 000608008 в ОПЕРУ Укрпримбудабанку, МФО 300012. А потім необхідно за адресою: 252195, Київ-195, вул. Вершини, 3 надіслати поштою платіжного доручення й усі координати майбутнього учасника семінару (прізвище, ім'я, по батьбому), рік зняти, адресу й телефон, по якому його можна буде сповістити про початок навчання).

Телефон у Києві: 229-84-88 (з 9.00 до 17.00), 294-86-22, 295-57-20 (з 10.00 до 19.00).

Після практичних зняти кожного учасника й аргументуватися література, що допоможе надолі реалізувати зодобути на семінарі знання. Майбутні вимки успішні у бізнесі — у ваших руках!

ДО УВАГИ КЕРІВНИКІВ ПІДПРИЄМСТВ, БІЗНЕСМЕНІВ, ЮРИСТІВ

Виходить у світ журнал «УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС МІЖНАРОДНОГО ПРАВА».

Передплативши його, ви матимете змогу отримувати консультації з проблем зовнішньоекономічної діяльності, її правового забезпечення та з інших господарських і юридичних питань.

Це чудова нагода поглибити свої правові знання.

Видає журнал МП «ПРОКСЕН» спільно з фахівцями Українського інституту міжнародних відносин і міжнародного права при Київському держуніверситеті. У 1991 р. вийде 6 номерів журналу.

Ціна одного номера — 5 карбованців.

Щоб передплатити «Український часопис міжнародного права» на 1991 рік, необхідно направити вартість передплати [20 крб.] на рахунок МП «ПРОКСЕН» № 1609277 в Печерському відділенні ЖСБ м. Києва МФО 222090. Замовлення на журнал слід надіслати на адресу 252125, Київ-125, а/с 122. У замовленні слід вказати номер вліткового доручення і прізвище службової особи, на ім'я якої надіслати примірники журналу. Довідки за телефоном: 227-62-82.

Ризний центр робототехніки продає за цінами, значно нижчими від балансової вартості:

— Робот РСФ-202	2500 крб.
— Робот ПМР-05	4500 крб.
— Робот ЦПР-ІП	3000 крб.
— Робот АМ/3	5000 крб.
— Робот РТК-6	5000 крб.
— Робот РСФ-202М	3000 крб.
— Робот МАРС-901	35000 крб.
— Автомат «Орестек 2Д» (ЕОМ для діловодства)	— 15000 крб.
— Прістрій завантажувальний УШЗ-1	— 300 крб.
— Стойка управління «Граніт-02»	— 9000 крб.
— Комплекс мікропроцесорний «УМК-1»	— 1300 крб.
— Токарний верстат ТПК 125 ВН2 (з ЧПУ)	— 30000 крб.
— Конвеєр індивідуальний КИ-901	— 2000 крб.
— Прес МЖ-901	— 9000 крб.
— Швейний КМП-901 А (для робота МАРС-901)	— 4500 крб.
— ЕОМ МС-1260107	— 2000 крб.
— Комп'ютер-З-80	— 10000 крб.

Заявки направляти за адресою:

226009, РМГА, вул. Артилеріас, 65, Центр робототехніки. Контактний телефон у Ризі — 278194, у Києві — 296-49-96, Госпрозрахунок фірма «Витонко».

Малое предприятие по оказанию
консультационных и управленческих услуг
в области хозяйственной деятельности

**«ПРОКСЕН»
предлагает**

правовую помощь при создании любых видов предприятий и организаций внешнеэкономической деятельности.

Адрес: Киев-125, а/с № 122 — для почтовых отправок, г. Киев, ул. Селезневская, 306, кв. 9 — для образцов. Телефон: 227-62-82. Факс: 228-72-72.

